

ควายนม นมควาย

เมื่อพูดถึงควาย สัตว์ที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตเกษตรกรรมของไทย ทุกคนก็จะนึกถึงภาพของสัตว์เลี้ยงที่มีไว้ใช้แรงงานในการไถนา สัตว์เคี้ยวเอื้องที่อยู่ในท้องทุ่งนาเคี้ยวหญ้าเป็นอาหารมีนกกะเอี้ยงเกาะอยู่บนหลัง นั่นคือภาพของควายกับนกกะเอี้ยงที่ทุกคนอาจจะเห็นกันจนชินตา บางคนอาจจะนึกไปถึงเสียงเพลงกลั่นโคลนสาบควายแว่วเข้ามาในหูด้วยสิ

ภาพของควายในความรู้สึกและมุมมองของฉันทันเปลี่ยนไป ในวันที่ได้มีโอกาสสัมผัสกับวิถีของการเลี้ยงควายไทยในระบบฟาร์มสมัยใหม่ในจังหวัดปราจีนบุรี ของ “สอนศิริฟาร์ม” ฟาร์มควายไทยโดยการริเริ่มของพี่เอก หรือ นายพรหมพิริยะ สอนศิริ **ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๙** พี่เอกมีแนวคิดและมุมมองใหม่ในการเลี้ยงควายนม มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาผสมผสานกับภูมิปัญญาชาวบ้านในการเลี้ยงควายในระบบฟาร์มอย่างเหมาะสมกับบริบทและสภาพพื้นที่ด้วยการใช้วัสดุในการเลี้ยงควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ สร้างเครือข่าย สร้างรายได้ สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับควายนม นมควาย และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรีที่ใครได้เข้ามาเยือนจะทำให้ผู้ที่ได้เข้ามาสัมผัสเปลี่ยนความคิดและเกิดมุมมองใหม่ที่มีต่อการเลี้ยงควายที่แตกต่างไปจากเดิม

นับจากนี้ไปคำว่า “กลั่นโคลนสาบควาย” จะเลือนหายไปด้วยระบบการเลี้ยงควายในรูปแบบใหม่ ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผสมผสานกับภูมิปัญญาชาวบ้าน สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงควายนม และผลิตภัณฑ์จากนมควาย นมควายสีขาวนวลรสชาติหอมหวาน หากเมื่อนำไปผสมกับกาแฟหรือเครื่องดื่มรสชาติอื่นแล้วนั้นรสชาติช่างกลมกล่อมเสียจริง ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากนมควายมีให้ได้ลิ้มลองหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นโยเกิร์ต ไอศกรีม ชีสนมควายไทย ผลิตภัณฑ์เวชสำอางที่มีส่วนผสมจากนมควายมีให้เราได้ทดลองใช้ ไม่ว่าจะเป็น สบู่ โลชั่น บำรุงผิว ครีมกันแดด มีหวีที่ทำจากเขาควาย นอกจากนั้นยังมีปุ๋ย มีดินปลูกผสมมูลควาย พี่เอกบอกว่า “สิ่งเดียวที่ยังไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จากการเลี้ยงควายในตอนี้ คือ ขนของควาย”

คนไทยส่วนใหญ่จะไม่คุ้นเคยกับการดื่มนมควายมากนัก เพราะในท้องตลาดนั้นเต็มไปด้วยนมวัวหรือนมผงจนเราแทบจะนึกไม่ออกด้วยซ้ำว่ายังมีนมชนิดอื่นที่ดื่มได้ ด้วยความรู้สึกของผู้บริโภคเมื่อได้ยินคำว่านมควายก็คงจะมีความรู้สึกว่าเป็นนมที่แปลก แต่เมื่อใครได้มีโอกาสลิ้มลองกับนมควายสดเย็น นมควายผสมกาแฟ มอชวาเรลลาชีสจากนมควายทอดที่ยืด ๆ เหนียว ๆ ได้ลองลิ้มโยเกิร์ตทอดที่ทำจากนมควายราดด้วยซอสอันหอมหวานที่วางอยู่ตรงหน้า ความคิดความรู้สึกที่มีต่อควายนมและนมควายจะเปลี่ยนไปจากเดิม รู้สึกทั้งกับสิ่งใหม่ที่ได้เห็น ได้สัมผัส และลิ้มลองจนมีอาจจะลิ้มเสียนรสชาตินั้นไปได้เลย

นมควายไทยเป็นผลิตภัณฑ์นมทางเลือกที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่านมวัว ทั้งโปรตีน แคลเซียม และไขมันดี มีวิตามินเอสูงและมีคอเลสเตอรอลต่ำกว่านมวัวมาก มีสารต้านอนุมูลอิสระตามธรรมชาติเหมาะแก่ผู้ที่แพ้แลคโตสในนมวัว และยังเป็นที่ยู้งักในด้านสรรพคุณทางยาแผนไทย เช่น บำรุงโลหิตและแก้ร้อนในอีกด้วย